

Warszawa, 27-02-2026 r.

**BIURO
RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH
Zastępca Rzecznika Praw Obywatelskich
Wojciech Brzozowski**

XI.543.274.2025.MB

**Pan
gen. dyw. SG Robert Bagan
Komendant Główny Straży Granicznej
al. Niepodległości 100
02-585 Warszawa**

Szanowny Panie Komendancie,

do Biura Rzecznika Praw Obywatelskich napływają liczne wnioski dotyczące obywateli Afganistanu oraz obywateli Pakistanu oczekujących – zarówno w strzeżonych ośrodkach dla cudzoziemców, jak i poza nimi – na deportację do kraju pochodzenia. W wielu przypadkach Straż Graniczna już wyznaczyła terminy deportacji.

W świetle ostatnich wydarzeń, tj. przeprowadzenia przez pakistańskie wojsko ataków lotniczych na Kabul oraz dwie prowincje Afganistanu w nocy z 26 na 27 lutego 2026 r. oraz zadeklarowania przez pakistańskiego ministra obrony „otwartej wojny” przeciwko władzom Afganistanu¹, można mieć uzasadnioną obawę, że deportacja ww. cudzoziemców do krajów pochodzenia może narazić ich na tortury, niehumanitarne i poniżające traktowanie lub nawet na utratę życia w wyniku działań zbrojnych.

¹ Zob. np. <https://www.aljazeera.com/news/liveblog/2026/2/27/live-kabul-bombed-as-pakistan-declares-open-war-on-afghanistan> (dostęp 27 lutego 2026 r.)

Mając na uwadze powyższe, działając na podstawie art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich², zwracam się do Pana Komendanta uprzejmie o poinformowanie Rzecznika, czy Straż Graniczna rozważa wszczęcie z urzędu odrębnych postępowań o udzielenie zgody na pobyt humanitarny na podstawie art. 356 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach³ obywatelom Pakistanu i Afganistanu oczekującym na deportację do kraju pochodzenia. Proszę także o informację, czy ww. okoliczności są brane pod uwagę przez organy Straży Granicznej podczas oceny wypełnienia przesłanek dla udzielenia zgody na pobyt humanitarny lub na pobyt tolerowany w ramach prowadzonych wobec ww. cudzoziemców postępowań o zobowiązanie do powrotu.

Ponadto proszę Pana Komendanta o poinformowanie Rzecznika, czy w świetle ww. okoliczności Straż Graniczna planuje wstrzymanie deportacji obywateli Pakistanu oraz obywateli Afganistanu do krajów pochodzenia. Jeżeli nie, zwracam się o ponowne rozważenie tej możliwości.

Proszę również o informację, czy organy Straży Granicznej przyjęły wnioski od cudzoziemców, którzy w świetle wskazanych okoliczności wyrazili wolę ubiegania się o udzielenie ochrony międzynarodowej na terytorium RP.

Będę też zobowiązany za poinformowanie mnie, czy planowana na dzień 27 lutego 2026 r. deportacja dziewięciu obywateli Afganistanu do Kabulu została zrealizowana pomimo doniesień o ww. wybuchu konfliktu zbrojnego oraz atakach na Kabul.

Z uwagi na charakter omawianej sprawy bardzo proszę Pana Komendanta o potraktowanie jej jako pilnej.

Z poważaniem

Wojciech Brzozowski

Zastępca Rzecznika Praw Obywatelskich

/-wydano i podpisano elektronicznie/

Do wiadomości:

Czesław Mroczek – Sekretarz Stanu, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji

² Dz. U. z 2024 r. poz. 1264.

³ Dz. U. z 2025 r. poz. 1079.